

Yusuf-i Hemedani

Yusuf-i Hemedani hazretleri, Silsile-i aliyenin sekizincisidir. Fıkıh âlimi idi, hadis ilmini de öğrendi. Tasavvufu Ebu Ali Farmedi hazretlerinden öğrenip, onun sohbetinde yetişerek kemale ulaştı. Yüzlerce talebesi vardı. Abdullah-i Berki, Ahmed Yesevi ve Abdülhâlık-ı Goncdüvani gibi büyük veliler yetiştirdi. Bir taraftan doğru din bilgilerini öğretmeye çalışır, insanlarla uğraşmaktan, onları yetiştirmek için çalışmaktan hiç sıkılmazdı. Diğer taraftan, ağrılara ve yaralara ilaç yaparak herkesin derdine deva bulmaya çalışırdı.

Necibüddin Şirazi isimli bir zat anlatır:
Bir zamanlar evliya sözlerinden birkaç parça elime geçmişti. İnceledim, çok hoşuma gitti. Bunlar kimin sözüdür, bu zatı bulayım da, istifade edeyim dedim. Bir gece rüyada, heybetli, vakarlı, ak sakallı, pek nurâni bir zatın evimize girdiğini gördüm. Hemen abdest almaya gitti. Beyaz bir kaftan giymişti. Kaftanın üzerinde iri hatla, altın suyu ile, Âyet-el-kürsi baştan ayağa kadar yazılmıştı. Ben onun arkasından gittim. Kaftanı çıkarıp bana verdi. Bu kaftanın altında ondan daha göz kamaştırıcı bir yeşil kaftan daha vardı. Bunda da, önceki gibi aynı hatla, altın yazıyla Âyet-el-kürsi yazılmıştı. Onu da bana verdi. “Ben abdest alıncaya kadar bunları tut!” buyurdu. Abdest aldı. “Bu iki kaftandan hangisini istersen sana vereyim” buyurdu. Hangisini verirseniz iyi olur dedim. Yeşil kaftanı bana giydirdi. Beyazı da kendisi giydi. “Ben, o okuduğun parçaların sahibi olan Yusuf-i Hemedani'yim” buyurdu. Uyanınca çok sevindim. Ona olan sevgim arttı.

İbni Hacer-i Mekki hazretleri anlatır:
Ebu Said Abdullah, İbn-üs-Sakka ve Seyyid Abdülkadir-i Geylani ilim öğrenmek için Bağdat'a geldiler. Yusuf-i Hemedani hazretlerinin, Nizamiyye Medresesinde vaaz ettiğini duymuşlardı. İbn-üs-Sakka; “Ona bir soru soracağım ki cevabını veremeyecek” dedi. Ebu Said Abdullah; “Ben de bir soru soracağım. Bakalım cevap

verebilecek mi?” dedi. Küçük yaşına rağmen büyük bir edep timsali olan Abdülkadir-i Geylani de “Allah korusun. Ben nasıl soru sorarım. Sadece huzurunda beklerim, onu görmekle şereflenir, bereketlenirim” dedi. Nihayet Yusuf-i Hemedani hazretlerine geldiler.

Yusuf-i Hemedani hazretleri, İbn-üs-Sakkâ'ya dönerek; “Yazıklar olsun sana! Demek bana, cevabını bilemeyeceğim sual soracaksın ha! Senin sormak istediğin sual şudur. Cevabı da şöyledir. Senden kâfirlik kokusu geliyor” buyurdu. Sonra Ebu Said Abdullah'a dönerek; “Sen de bana bir sual soracaksın ve bakacaksın ki, ben o sualin cevabını nasıl vereceğim. Soracağın sual şudur ve cevabı da şöyledir. Fakat sen de edebe riayet etmediğin için, ömrün sıkıntı ile geçecek” buyurdu. Sonra Abdülkadir-i Geylani'ye döndü. “Ey Abdülkadir! Bu edebinin güzelliği ile, Allahü teâlâyı ve Resulünü razı ettin. Ben senin Bağdat'ta bir kürside oturduğunu, çok yüksek bilgiler anlattığını, “Benim ayağım, bütün evliyanın boyunları üzerindedir” dediğini sanki görüyorum gibiyim ve ben, yine senin vaktindeki bütün evliyayı, senin onlara olan yüksekliğin karşısında boyunlarını eğmiş halde olduklarını görüyorum gibiyim” buyurdu.

Aradan yıllar geçti. Abdülkadir-i Geylani zamanındaki evliyanın en üstünü, baş tâcı oldu. Öyle yüksek derece ve makamlara kavuştu ki, insanlardan ve yüksek zatlardan herkes gelerek, mübarek sohbetlerinden istifade ederlerdi. Bir gün buyurdu ki: “Benim ayağım, bütün evliyanın boyunları üzerindedir.” Zamanında bulunan bütün evliya, onun kendilerinden çok yüksek olduğunu bilirler ve üstünlüğü karşısında boyunları eğri olurdu. Bunlar meydana çıktıkça, Yusuf-i Hemedani hazretlerinin senelerce önce haber verdiği hâller anlaşılıyordu.

İbn-üs-Sakka ise, çok güzel konuşurdu. Şöhreti zamanın sultanına ulaştı. O da bunu elçi olarak Bizans'a gönderdi. Hıristiyanlar buna çok ilgi gösterdiler. Nihayet, onlara aldanarak hıristiyan oldu.

Ebu Said Abdullah da diyor ki:
Hayatım sıkıntılar içinde geçti. Yusuf-i Hemedani
hazretlerinin, her üçümüz hakkında da söylediđi aynen
meydana geldi.